

zodat je een flinke ecologische stap kunt zetten naar een monografie van de Nederlandse spinnendoders...

Nog enkele kleine opmerkingen:

- Blz. 5. Soortenlijst = Naamlijst
- Blz. 7. Strepen, want dubbel: 'Het vrouwtje slaat dit sperma op in haar zaadkamer'.
- Blz. 8. Toevoegen: Behalve uit nectar halen spinnendoders hun brandstof vaak ook uit de honingdauw van bladluizen.
- Blz. 17. Fig. 13. Deze worst lijkt me voor verbetering vatbaar!
- Blz. 24. Fig. 29. veriegeta = variegata.
- Blz. 70-1. Spatie invoegen: bij confusor Wahis, 2006 en bij albonotatum Vander Linden

Literatuur

- Adriaanse, A., 1946. Detailwerk in de veldobservatie. - Entomologische Berichten 12 (269-270): 34-37.
- Haeseler, V., 1993. Zur bionomie der zwischen pflastersteinen nistenden Wegwespe *Anoplus concinnus* (Dahlbom 1845) (Hymenoptera, Pompilidae). - Mitt. Dtsch. Ges. allg. angew. Ent. 8 (4-6): 573-589.
- Nielsen, E., 1936. The biology of *Homonotus sanguinolentus* Fabr. (Hym. Psammocharidae). - Entomologische Meddelelser 19: 385-404.
- Thijssse, J.P., 1907. De wegwesp (*Pompilus viaticus*). - De Levende Natuur 12 (4): 66-68.

Boekbespreking: Fauna Helvetica 23 Vespoidea 1

Jan Smit

Amiet, F., 2008. Fauna Helvetica 23. Vespoidea 1. – Centre suisse de cartographie de la faune. Schweizerische Entomologische Gesellschaft, 86 p. Kosten € 21,60 exclusief verzendkosten.

De Zwitsers hebben mij in ieder geval verrast door tussen de diverse determinatieboeken over bijen door, ineens een deel over de Vespoidea uit te geven. Hierin worden de families Scoliidae, Mutillidae, Sapygidae en Tiphidae behandeld, met de soorten die in Zwitserland voorkomen.

Het boek is op dezelfde degelijke manier samengesteld als de bijenboeken, met een hard kapt, goede tekeningen en degelijke tabellen. En uiteraard tweetalig: Duits en Frans.

Wat kunnen wij Nederlanders met dit boek? Het bevat een tabel tot de vier genoemde families, die op één na

(Scoliidae) ook in ons land voorkomen. De drie Nederlandse soorten van de Mutillidae kunnen er mee op naam worden gebracht. In de tabel staan 11 soorten van deze familie. De tabel van de Sapygidae bestaat uit de vier soorten die ook bij ons voorkomen. Van de Tiphidae ontbreekt één Nederlandse soort: *Tiphia villosa* die bij ons erg zeldzaam is. Tot nu toe waren de enige werken die voor ons voor deze families bruikbaar waren, het artikel van Oehlke (1974) en het boek van Richards (1980). In het boek van Amiet zijn de nieuwste namen en inzichten met betrekking tot indeling in de families gebruikt.

Literatuur

- Oehlke, J., 1974. Beiträge zur Insektenfauna der DDR: Hymenoptera – Scoliidea. - Beiträge zur Entomologie, Berlin 24: 279-300.
- Richards O.W. 1980. Scoliidea, Vespoidea and Sphecoidea. Hymenoptera, Aculeata. Handbooks for the Identification of British Insects Vol. VI, Part 3(b). - Royal Entomological Society of London, 118 p.

